

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Izozemstvo:
Mesečno 30 D. Letno 360 D.
Oglaš: enostojna min vrsta
skrat 50 para, večkrat popus

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:

Woltova ulica 1/A. Telefon 387

Pavšalni franko.

Uprava:

trg S. Telefon 44

Ljubljana.

Kopisi se ne vračajo.

Saniem je priložiti znamke
za odgovor.

DINAR - BADA!

DINAR - JE DVIGA!

Demisija nemške vlade.

NEMŠKI KANCELAR PREDLOŽIL DEMISIJO CELOKUPNE VLADE.
— VZROK DEMISIJE JE ZADRŽANJE SOCIJALNIH DEMOKRATOV.
— DEMISIJA VLADE JE BILA SPREJETA.

Berlin, 15. novembra. (Izv.) Socijalno-demokratska frakcija v državnem zboru je prednočnim sporočila, da ne bo vstopilo v koalicio z nemško ljudsko stranko. Vsled tega je vlada sklenila, da poda ostavko.

Berlin, 15. novembra. (Izv.) Državni kancelar dr. Wirth je snoči v poznih urah posetil državnega predstavnika Eberta in mu predložil demisijo kabineta, ki je bila sprejeta.

Berlin, 15. septembra. (Izv.) S pristojne strani se izjavlja, da odstop državne vlade ni v nikakoli zvezi s programom stabilizacije nemške marke, čigar smernice vsebuje nota, ki je bila včeraj izročena reparacijski komisiji. Vlada je izročila noto šele po podrobnem razmotrivanju z voditelji dosedanjih koalicijskih strank, nemške in bavarske ljudske stranke. Vsaka bodoča vlada bo morala torej stati za tem programom.

Komunistični nemiri v Nemčiji.

SPOPADI MED STAVKUJOČIMI KOVINARJI IN POLICIJO. — STAVKUJOČI PLENILJO TRGOVINE IN POBIJAJO ŠIPE IZLOŽB. — PRI NEMIRIH JE PRIŠLO DO KRVOPRELITJA.

Mainz, 15. nov. (Izv.) Komunisti so v Kölnu in Düsseldorfu proglasili stavko kovinarjev. Predvčeršnjim je prišlo do spopadov med stavkujočimi in policijo, tekom katerih je bilo več oseb ranjenih, okoli 30 pa aretiranih.

Köln, 15. nov. (Izv.) O nemirih povodom stavke kovinarjev, se še doznavajo: V ponedeljek okoli 7. zvečer so se jele zbirati razne osebe po ulicah, ki jih je pa policija razglašala. Trgovine so bile večinoma že pred to uro zaprte. V južnem delu mesta je bilo mnogo trgovin, v katere so vdrl ljudje, večinoma stavkujoči delavci, opljenjeni. Policija je imela težko delo, ker jo je ovirala go-

sta megla. Škoda znaša več milijonov mark. Pri pobijanju okenskih šip je bilo več oseb ranjenih.

Köln, 15. nov. (Izv.) Uradno se objavlja, da je bilo dne 13. t. m. do 6. zvečer v mestu mirno. Ob tem času se je zbralo kakih 1000 oseb, ki so na poziv stražnikov, naj se razprše, začeli redarje obmetavati s kamenjem in jih zasmovati. Policija je ntao izpraznila ulice. Na Neumarktu so stražniki ob 6.30 zvečer razgnali veliko gružo ljudi. Policija je morala vsled grožilnega nastopanja demonstrantov streljati, vsled česar je bilo več oseb ranjenih.

Pogajanja hrv. bloka v Beogradu.

ODPOTOVANJE HRVATSKIH DELEGATOV V ZAGREB.

Beograd, 15. novembra. (Izv.) Delegati hrvatskega bloka so danes razpravljali z dr. Hrasnicom, zastopnikom muslimanskih levicarijev, z zastopnikom jugoslovanskega kluba Barićem, nato ponovno s Stojanom Protićem, kakor tudi z delegatom zemljoradniškega kluba Avramovićem. Sestali so

se zopet z Ljubo Davidovićem in dr. Vojo Veljkovićem. Konferirali so tudi z republikancem Gjonovićem. Zvečer ob 7.40 so se povrnili v Zagreb, kjer bodo poročali glavnemu izvrševalnemu odboru hrvatskega bloka o uspehu svoje misije.

Pred rešitvijo reškega vprašanja?

ITALIJANAŠI PRIPRAVLJAJO NOVA NASILJA. — KLAVERNI USPEHI REŠKIH DEMOKRATOV.

Kraljevica, 15. novembra. (Izv.) Kakor se doznavajo iz poučenega vira, se sestane tukaj v kratkem reška konstituenta k seji, na kateri bo storila važne sklepe. Govorilo se bo tudi o reškem vprašanju, ki pride do razgovora med jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Ninčićem in italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem v Lausanni.

Kraljevica, 15. novembra. (Izv.) Italijanski državljani, ki se nahajajo na Reki so imeli v nedeljo 12. t. m. zborovanje, na katerem so sklenili, naj italijanski državljani na Reki sklenejo dogovor z legionarji, po katerem naj bi se aktivno udeleževali bodočih volitev na Reki, da na ta način omogočijo popolno zmago italijanstva in da očistijo mesto vseh sovražnikov Italije. Zahtevali so, naj pridejo italijanski držav-

ljani, ki prebivajo na Reki, v volilno listino in da se potem udeležijo tudi volitev v razne komisije, da tako aktivno sodelujejo pri bodoči ureditvi reške države in ojačijo zaščito italijanskih interesov na Reki.

Kraljevica, 15. novembra. (Izv.) Gothardijeva demokratska avtonomistična stranka je sklicala za ponedeljek sejo, na kateri naj bi se storili nekateri važni sklepi pred sestankom glavnega zborovanja stranke. Doznavajo se, da se je te seje udeležilo vsega skupaj pet pristavov, ki so zahtevali od Gothardije, naj odgodi sejo zaradi prepričane udeležbe. Gothardi je izjavil, da tega ne more storiti, ker na prihodnjo sejo ne bi prišla niti ta petorica. Potem je zahteval, naj se sprejme že poprej pripravljena resolucija, kar se je tudi zgodilo.

Drugo poglavje uradniškega zakona sprejeto.

PROGRAM ZA PRIHODNJO SEJO ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Beograd, 15. novembra. (Izv.) Zakonodajni odbor je imel dopolnilno sejo, ki je potekala brez incidenta. Razpravljali so o drugem poglavju uradniškega zakona, ki govori o podeljevanju službe in uslužbenec. Govorilo je več poslanecev, kakor je odbor prešel na glasovanje posameznih členov. Celo drugo poglavje uradniškega zakona je bilo sprejeto od člena 7 do 12 z malimi

izpremembami, na katere je pristal tudi poročevalec Reisner. Seja se je končala ob 12.25. — Za prihodnjo sejo, ki je sklicana za petek ob 10. uri dopoldne, je določen sledeči dnevni red: 1. razprava o izjavi ministra za pravosodje dr. Markovića o odklonitvi njegovega zakonskega načrta glede začasnih sodnikov in odvetnikov po pododboru zakonodajnega odbora, 2. po-

AQRARNO VPRAŠANJE PRED MINISTRSKIM SVETOM.

Beograd, 15. novembra. (Izv.) Danes ob 5. popoldne je bila kratka seja ministrskega sveta pod predsedstvom Pašića, ki se je bavila z agrarnim vprašanjem. Minister za narodno zdravje Omerović in minister za trgovino in industrijo Vilović, sta zahtevala, naj se takoj začne z izplačevanjem zaostalih obrokov, izvirajočih iz ureditve agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini. Finančni minister dr. Kumanudi je obljubil, da bo takoj izdal agrarni direktivi v Sarajevu nalog, naj začne z izplačevanjem.

POLEMIKA O PRIHODU BLOKŠKIH POSLANCEV V BEOGRAD.

Zagreb, 15. novembra. (Izv.) Listi se bavijo s prihodom delegatov Hrvatskega bloka v Beograd in s pregovori, ki jih imajo z raznimi politikmi. Iz tega povoda sta začela polemizirati o tej stvari »Riječ« in »Slobodna Tribuna«. Prva trdi, da mislija delegatov Hrvatskega bloka ni imela uspeha, dočim piše »Slobodna Tribuna«, da je mislija uspeha in da se bodo v kratkem pokazale posledice. Edino »Hrvat« ne omenja stvari niti z eno besedo. — Zdi se nam, da bo imela »Slobodna Tribuna« prav. (Op. ur.)

ITALIJANSKI DEMANTI O NASTOPU FAŠISTOV IN ITALIJANSKEGA DELEGATA V REŠKEM VPRAŠANJU.

Beograd, 15. novembra. (Izv.) Italijansko poslanstvo je prejelo iz Rima z uradne strani sledečo brzojavko: »Vest iz Beograda, da so imeli fašisti na Reki zborovanje in da so zahtevali, naj Italija anektira Reko ter da se je tega zborovanja udeležil tudi zastopnik Italije, je neresnična. Zaradi tega se naprošate, da jo demantirate.«

NAPETOST MED POLJSKO IN RUSIJO.

London, 15. nov. (Izv.) Kakor poroča »Daily Telegraph« iz Varšave, je Poljska sporočila sovjetski vladi v Moskvi, da bo smatrala vsak napad rdečih čet na romunsko Besarabijo kot casus belli.

DOSEDANJI REZULTATI NA MEDNARODNEM ŠAHOVSKEM TURNIRJU.

Dunaj, 15. nov. (Izv.) Na današnji mednarodni šahovski tekmi je ostala igra dr. Tarrasch—König neodločena. Rubinstein je zmagal proti Bogoljubovu, Aljehin proti Saemischu, Wolf proti Knochu, igra Spielmann—Reti je ostala remis. Neodločeni sta še partiji dr. Tarrasch—Grünfeld in Maroczy—Takacs. Tretji dan je bilo stanje igre sledeče: Aljehin in Rubinstein 2½, dr. Tartakower 2, Wolf 2, Grünfeld in Maroczy 1½ (H), Reti 1½, Bogoljubov 1 (H), Spielmann in Vuković 1, König ½ (H), Saemisch in dr. Tarrasch ½ in Takacs 0 (H).

Božna poročila.

Zagreb, 15. nov. Devize: Dunaj 0.0835 do 0.0885, Berlin 0.81—0, Budimpešta 2.40—2.70, Bukarešta 41.25—42.75, Italija 286—290, London 273.50—278.50, Newyork 60—62, Pariz 407.50—412.50, Praga 198.50—201.50, Sofija 39—41, Švica 1123—1133, Varšava 0.43—0.53. Valute: Ameriški dolarji 60—61, avstrijske krone 0.0865—0, bolgarski levi 38—40, češkoslovaške krone 195.50—198.50, francoski franki 400—0, nemške marke 0.83—1.03, poljske marke 0.45—0.55, romunski leji 39.50—0, švicarski franki 1112.50—1122.50, italijanske lire 282—286.

Beograd, 15. nov. Devize: Dunaj 0.088, Berlin 0.85, Budimpešta 2.70, Bukarešta 41, Milan 289, London 276.50, Newyork 61.25, Pariz 410, Praga 200, Sofija 46, Švica 1135.

Curih, 15. novembra. Berlin 0.0725, New York 544.50, London 24.35, Pariz 36.20, Milan 25.10, Praga 17.30, Budimpešta 0.22, Zagreb 2.225, Bukarešta 3.55, Varšava 0.035, Dunaj 0.0073, avstrijske krone 0.0075.

Berlin, 15. novembra. Beograd 11.670, Dunaj 9.77, Budimpešta 299, Milan 34.314, Praga 23.840, Pariz 49.126, London 33.565.85, New York 7496.21, Curih 136.657.

Praga, 15. novembra. Beograd 49.25, Dunaj 0.037, Berlin 0.385, Rim 143.75, avstrijske krone 0.0375, italijanske lire 122.50, Pariz 208.75, London 139.75, New York 31.25, Curih 575.

ročilo pododbora o odklonitvi tega zakonskega načrta, in 3. podaljšanje po-
družne debate o zakonskem načrtu o
civilnih državnih nameščencih.

Razmejitve z Albanijo.

Danes, po štirih letih državne samostalnosti, se ne moremo reči, da je naš teritorij krog in krog razmejen. Imamo še nekaj sporov z Romunijo. Ogrska se je pritožila na Društvo narodov. Italija dela veliko, vznemirjajočo in klepetavo politiko s koščkom zemlje okoli reke in Sušaka. Toda vse to je malenkost proti naši meji napram Albaniji. Tamkaj je Društvo narodov odmejlo širok nevtralen pas, ki je v upravnem, političnem in mednarodnem oziru unikum.

Z ozirom na analfabeta naznanja, ki so jih imeli gospodje Društva narodov o balkanskih narodih, so menili, da je najbolje, ako Albanijo ločijo od Jugoslavije s širokim nevtralnimi pasom, ki se vleče od ohridskega do skadarskega jezera. Čudno se nam zdi, kako da so mogli naši zastopniki pri Društvu narodov pozreti ta nevtralni pas brez odločnega odpora in da je volja naših nasprotnikov morala triumfirati tudi v ustanovi, ki bile v obraz vsem pojmom miroljubnosti, rednih odnošajev med državami in pa evropskim interesom balkanskega mira.

Poglejmo si od blizu, kako izgleda ta nevtralni pas. Pas se vleče, kakor rečeno od ohridskega do skadarskega jezera in je približno širli do šest kilometrov širok. V njem vlada danes pravcata anarhija. Niti naše, niti albanske upravne oblasti tamkaj ne poslujejo. Tako je ta deželica prepuščena sama sebi. V njej kraljuje razbojnik in tolovaj, ki izrablja tamšnje miroljubno, po večini srbsko prebivalstvo, na naravnost neverjetne načine. Hodi od vasi do vasi, malaga mesečne davke ter se izdaja kot nekak državni vodja nevtralne države. Ko je potovala komisija Društva narodov po nevtralnem pasu, se je dogodilo, da je vprašala za občinskega predsednika ali pa za kakega drugega upravnega činitelja, pa je prejela negativen odgovor. Torej ozemlje, ki nima nobene uprave, niti najprimitivnejše, občinske ne.

Tako ozemlje, oziroma tak nevtralni pas je Društvo narodov ustanovilo med našo in albansko državo. Morebiti je bil ta sklep za Albanijo časten, ker se je stavila v eno vrsto z veliko jugoslovansko sosedo. Za nas pa je bila institucija nevtralnega pasu velika sramota. Sramota za našo obmejno službo, o kateri imajo gospodje v Zenevi slabo mnenje, da ni sposobna vzdržati mirnih in pravičnih odnošajev z bližnjo državo. Končno pa le ne moremo za to, ako drugi o nas mislijo slabo. To je končno njihova

svoboda. Seveda so pri tem igrali izvrstno vlogo tudi mahinacije naših sovražnih ali, ostavljajoč na Balkanu točko prepra, ki se bo v zgodnem trenutku politično in tudi drugače izrabljala. Saj je znano, kako spretno se zna vesti v tem oziru naša sosedna Italija.

Nevtralni pas med Jugoslavijo in Albanijo je naša mednarodna sramota. Je tudi sramota za Evropo, toda v prvi vrsti sramota mi tangirani. Naša javnost se lahko zgraža nad tem dejstvom, toda ministrstvo zunanjih poslov bo odgovarjalo, da je Društvo narodov zaenkrat še vis major. Toda popolnoma je ne moremo oprostiti. Vsaka zunanje-politična akcija začenja z notranjo akcijo, vsako reševanje kriz se začne s izražanjem nezadovoljnosti. Značilno je za naše zunanje ministrstvo in za njene metode, da se našega tiska v svojih prizadevanjih prav v nobenem slučaju ne poslužuje. To pa izhaja od tega, ker je v zunanji politiki po večini pasivno in da o kakih posebnih prizadevanjih našega zunanjega ministra sploh ne moremo govoriti. Kajti skler bi že bil naročil, da se javnost postavi vendarle v bran proti sramoti nevtralnega pasu med našo in albansko državo.

Ali smo torej res nesposobni imeti natančno določene meje, ali pa je še čas, da opozorimo zapadnoevropske politične činitelje, kako zahteva naš ponos, interes in sigurno bodočnost, da se odpravijo vse možnosti za kakršnekoli mednarodne zapletitjave. Kdo nam jamči za to, da ne bo Italija po likvidaciji reškega vprašanja začela rovariti po nevtralnemu albanski com, da ne bo tamkaj plačevala razbojnikov za vpade v Črnozero in staro Srbijo, da ne bo pod pretežjo stalnih neredov premikala mejo v škodo naše države in končno poslala ostanke črnogorskih odmetnikov proti teritoriju naše države.

Zadostuje pa, da je nevtralni pas med Albanijo in Jugoslavijo naša mednarodna sramota ter nevarnost za bodoče balkanske zapletitjave. Z vso odločnostjo se mora postaviti jugoslovanska javnost na branik naših tamošnjih interesov in pritisniti na našega zunanjega ministra, da razvije primeren mednarodno časopisno delovanje za uklenjenje albanske nevtralne cone.

Tudi vprašanje te nevtralne cone je znak, kako malomarno se pravzaprav vodi zaščita naših zunanjih državnih interesov ter da zunanje vodstvo države ni v dovolj zavestnih in krepih rokah.

Seja narodne skupščine.

RAZPRAVA O POROČILU IMUNITETNEGA ODBORA.

Beograd, 15. novembra. (Izv.) Današnja sejo narodne skupščine je otvoril predsednik dr. Lukinić ob 5.15. Po sprejetju zapisnika zadnje seje je postavil poslanec dr. Momčilo vprašanje na finančnega ministra, zakaj ne odgovarja na njegovo interpelacijo, ki jo je postavil na prejšnjem zasedanju narodne skupščine. Predsednik dr. Lukinić je odgovoril poslancu, da je bila njegova interpelacija stavljena v prejšnji seji narodne skupščine in da jo mora zaradi tega obnoviti. — Zbornica je prešla

nato na dnevni red: Razpravo o poročilu imunitetnega odbora. Poročevalec dr. Mihajlović je prečital poročilo odbora iz leta 1920. — Poslanec Stjepan Barić (jugoslovanski klub) je predlagal, naj se poročilo imunitetnega odbora iz let 1919 in 1920 vrne odboru, ker sta večinoma že zastareli. Od imunitetnega odbora je zahteval, naj izda poročilo o vseh teh predlogih. — Po kratki debati je bil sprejet predlog poslanca Barića. — Seja se je zaključila ob 6.15. Prihodnja seja jutri ob 4. uri popoldne.

Orientsko vprašanje.

ANGORSKA VLADE PROTI TUJEMU VMEŠAVANJU V SVOJE ZADEVE. — ANGLEŠKA SPOMENICA. — TURŠKA GROZODEJSTVA V TRACIJI.

Carigrad, 15. novembra. (Izv.) Refid paša namerava danes izročiti vrlivnim komisarjem zavezniških velešil noto angorske vlade, ki izjavlja, da velika narodna skupščina v Angori ne more dopustiti tuje vmešavanje v svoje upravne in civilne zadeve. Zagotavlja pa, da bo slejoprej spoštovala mudanjski odgovor, in pričakuje isto od zavezniških velešil.

London, 15. novembra. (Izv.) Reuterjev urad javlja: Mnogo vzroka je za domnevo, da se bo v vprašanju bližnjega vzhoda dosegel predhodni dogovor med zavezniški.

London, 15. novembra. (Izv.) Angleška vlada je poslala danes zavezničkom spomenico, v kateri prosi za nji-

hovo mnenje o vprašanjih, o katerih se morajo vlade po njenem mnenju sporazumeti pred oriensko konferenco v Lausanni. Angleška vlada izraža v tej spomenici tudi svoje lastno naziranje. Zunanji minister lord Curzon se bo odločil o svojem potovanju šele potem, ko dobi odgovor iz Pariza in Rima.

Beograd, 15. november. (Izv.) »Politika« poroča iz Aten: Francosko poveljstvo v Odrini je poslalo komisijo v Lozengrad (Kirkilise), kjer je izginilo 30 grških orožnikov. Našli so 23 trupel teh orožnikov, ki so bili strašno razmesarjeni. Mednarodna komisija je odredila preiskavo, da se ugotove krivci.

ZANIMIV ZAKLJUČEK ZANIMIVE PRAVDE.

Praga 15. novembra. (Izv.) Praško civilno deželno sodišče je zavrnilo tožbe občine Prage proti bivšemu cesarju Karlu zaradi povračila posestev, ki jih je cesar Ferdinand I. pred tristo leti odvzel mestu, ker je medtem že češkoslovaška država postala lastnica teh posestev.

PORAVNAVA ITALIJANSKO-RUSKEGA SPORA.

Rim, 15. novembra. (Izv.) Italijansko-ruski spor se je po večdnevem obravnavanju poravnal. Italijanska vlada je ponovno zagotovila ruski misli eksteritorialnost. Nato je moskovska vlada razveljavila prepoved pristajanja italijanskih ladij v ruska pristanišča in druge represalije.

Grozodejstva fašistov nad našim narodom.

Trst, 13. nov.

Mislili smo, da preneha fašistovski teror, kakor hitro pridejo na vlado fašisti sami, ali motili smo se. Fašistovski teror traja dalje, nasilja so vedno hujša. Mussolini, voditelj fašistov, predsednik vlade ter notranji in zunanji minister, je lagal, ko je dejal, da bo njegova prva skrb vrniti deželan mir in red. Ali pa se fašistovske tolpe sploh ne držijo njegovih ukazov in delajo kar na svojo roko dalje, kar se jim poljubi!

Naj bo že kakor hoče, resnično je, da imamo sedaj v Italiji dve vladi, ki delata vsaka na svojo roko, a se v početju popolnoma strinjata — oficijelno in privatno fašistovsko vlado.

Fašisti počenjajo še vedno, kar se jim poljubi — nihče jih ne ovira pri njihovih podlih in zločinskih dejanjih.

Prej so pretepali, morili, ropali, zapirali in požigali, sedaj si izmišljujejo nove brutalnosti da človek ne trpi samo fizično, temveč tudi moralno. V Bistrici so prisilili ljudi poklekniti v blato in vzdikati Italiji. Te dni so pograbil v Trstu človeka na cesti, ga namazali po obrazu in lasih z mizarskim klejem, mu prilepili na obraz liste »Il Popolo« (fašistovski glasilo) in ga nato vlekli tako osemlejenega skozi mesto. Za procesijo je stopala žena osemlejenega delavca z otrokom v naročju; jokala sta oba — ali ni ga bilo človeka, ne stražnika ne orožnika, ki bi posredoval in ustavil nesramno početje. Fašisti, stražniki, orožniki — eno in isto!

Podlost, nad katero bi se moral zgrajati ves svet, je napajanje naših ljudi z ricinovim oljem. Fašisti prihajajo k komunistom in k našim ljudem ter jim vlijejo s silo ricinovo olje v usta. Nato morajo izpitati olje še plačati. Žrtev tega nesramnega početja je mnogo. (Uredništvo ima mnogo imen na razpolago.) Nekaj oseb je zaradi pitja tega olja tudi težko obolelo, tako neki duhovnik v Pazinski okolici ter župnik Furlan v Sv. Križu pri Trstu. Oba ležita v bolnici. Izpiti sta morala po poročilu liste »Il Piccolo della Sera« od 4. novembra, 350 gramov ricinovega olja.

Italijanski listi ne skrivajo tega podlega početja, ampak javno pišejo o njem in ga odobravajo. To dokazuje, da se Italijani niti ne zavedajo svoje nizkosti in svoje podlosti. Po njihovem mnenju spada seveda tudi nova infamnost v 2000 letno kulturo!

Te dni je bil odstavljen Bogumil Medvešček, učitelj v Dekanih pri Kopru. Odstavljen je bil brzojavno. V brzojavki mu je bilo ukazano, da mora zapustiti službo v 24. urah. Vzrok odstavitve ni bil naveden. S predsednikom »Učiteljske Zveze« sta se šla pritožiti na namestništvo, ali tam sta dosegla edino to, da se je Medveščku dovolilo vložiti prošnjo za uvedbo disciplinarne preiskave.

Bogumil Medvešček je predsednik Učiteljskega društva za koprski okraj, bil je tudi član občinskega sveta, a je bil prisiljen te dni odstopiti. Pred kratkim je bil tudi števni komisar pri ljudskem štetju dekanske občine. Italijani so se pritožili, da je naštel preveč Slovencev in premalo Italijanov. Uvedena je bila revizija in ta je »dognala«, da je v dekanski občini več Italijanov, kakor jih je naštel Medvešček. — To so vzroki odstavitve!!

V soboto, 11. novembra je priredil škedenjski »Dramatični krožek« v dvorani »gospodarskega društva« v Šked-

nju Martinov večer. Sredi prireditve so prihrumeli v dvorano fašisti ter ukazali občinstvu, da zapusti dvorano v 20. minutah. Ko se je to zgodilo, so ukazali zapreti dvorano in izročiti ključke. Ključke dvorane so fašisti odnesli s seboj. Včeraj so priredili fašisti v dvorani svojo zabavo. (Dvorano ima v namenu Dram. krožek.)

Slovenci imajo sedaj v svojih rokah od sveh dvoran v Trstu in spodnji okolici edino še eno in sicer pri Sv. Jakobu v Del. kons. društvu. V Trstu, v Barokovljah, Rojani in pri Sv. Ivanu so dvorane požgane in ne več zgrajene. Škedenjska je okupirana, ostala je edino šentjakobska. In še ta je že bila enkrat zažgana. Zgoraj je oder, vse kulisje in električna naprava. Pred štirnajstimi dnevi (5. nov.) pa so fašisti vrgli v dvorano med otroško predstavo (Kraljestvo palčkov) več bomb, ki pa k sreči niso eksplodirale. Vendar pa je bilo vsled zmešnjave nekaj otročičev ranjenih.

Tako se godi pol milijonu Slovencev v zasedenem ozemlju! Tako se godi tretjini slovenskega naroda!! Trga se nam kos za kosom pravic, jemlje se nam kos za kosom našega imetja!

Ne trpimo samo v narodnem, ampak tudi v gospodarskem oziru. Glavni prideiki našega kmetja ostanejo doma. Vino ima hudo konkurenco, saj ravnotako. Izvažanje sadja v severne dežele je nemogoče radi visoke carine in dolge vožnje. V mestih pa je brezposelnost, ki se ne manjša, ampak večja.

Tako se godi tretjini slovenskega naroda!

In zdi se, da se za vse naše težave ne briga nihče na svetu.

Wilfanovci so politično trudni in zdi se, da stopajo v ozadje z resignacijo. Ščekovci imajo dosti dela z goriško avtonomijo in s pogajanjem s popolari (ital. ljudska stranka). Na podrobno organizacijo ne misli nihče. Vse se opravi s par frazami in z zaupanjem v boljšo bodočnost.

Naši politiki v zasedeni Primorski se vse premalo brigajo za našo usodo! Napraviti bi morali vse potrebne korake pri italijanski vladi, da bi vsaj vedela, da čutimo vsak udarec. Informirati bi morali tudi ves jugoslovanski svet o krivicah, ki se nam gode, a jugoslovanska vlada bi morala tudi napraviti svojo dolžnost. Doslej je storila bore malo! Ne zdi se ji vredno niti protestirati pri italijanski vladi in pri Zvezi narodov! Ne zdi se ji potrebno informirati vse slovensko in inozemsko časopisje o podlih in infamnih početjih nad jugoslovansko manjšino v Italiji.

Jugoslovanska vlada mora ustvariti javno mnenje o italijanski podlosti v zasedenem ozemlju. Kadar se že odloči izdati ogromno vsoto 800 milijonov dinarjev za vojne namene, naj vrže tudi drobtinico za propagando v inozemstvu, da se pokaže Italijane v pravi luči. Morda bi jih slabo javno mnenje pri tujih narodih nekoliko iztreznilo, da se bodo sramovali svojih dejanj.

Ukreniti karkoli, samo da vidimo dobro voljo. Zganite se — pol milijona Slovencev, pol milijona Jugoslovenov ječi v gospodarskem in nacionalnem suženstvu pod nedisciplinirano, podlo italijansko vlado.

Slovensko, jugoslovansko časopisje, politiki in državniki — kriknite v svet, da izve o našem suženstvu in o podlosti 2000 letne italijanske kulture.

Drama.

Prošli teden so v dramskem gledališču ponovili že h koncu lanske sezijske dano komedijo v treh dejanjih A. Suhovo-Kubilina »Svatba Krečinskega«. Delo je že nekoliko zastarelo, v njem kar mrgoli monologov in mestoma okorne oderske tehnike, značaji oseb pa so risani dosti ostro in kontrastno močno povdarjeni. — Vsa igra se čuti kot nekaj slabotnega odleska Gogoljevega »Revizorja«, a je le zabavna komedija. Čiste, nepokvarjene Deželane s svojimi malimi slabostmi in rafinirano, pustolovsko življenje postavlja v nasprotje, vaška idila in velikomestno blato se za trenutek dotakneta in s srečnim izidom zopet razdružita, medtem, ko je Gogol ustvaril vseobče, resničnejše človeške tipe in neusmiljeno razbičal zločestne temine nizkih dni in se obenem široko zakrohotal nad sodobno svojo družbo.

Kubilinov Peter Konstantinovič Muromski je zdrav in bogat posestnik, ki ljubi samo svojo zemljo in živino, se v vsem podreja svoji jezičljivi, trmastli, hišo vladajoči sestri Ani Atujevi in je dovolj omejen, da nasede prvemu goljufu. Njegovo hčerko Lidico, naivno, plesov željno dekle, stoječo pod uplivom ošabne in samoljubne tete, oblegata dva snubca. Nelkin, pošten posestnik, pa malce dolgočasen patron in Mihael Krečinski,

spreten pustolovec in sijajen veseljak, si kmalu stojita nasproti. Lidico omami sladki jezik Krečinskega, vseh ji je njegova pozornost in lahak nastop. Nelkin pa s svojo odkrito korektnostjo pridobi srce očeta Muromskega. Odloči zopet teta Ana, ki se energično postavi na stran Krečinskega in tako Lidica postane njegova nevesta. Krečinski je prava pustolovska natura. V večini denarnih zadregah, je vedno pripravljen kreniti na varno pot, pa vselej zopet telebne na blato nazaj. Iznajdljiv, živahen in neumoren si zna ustvariti razkošen iluzoren svet, z visokega stališča podcenjuje svojo okolico in z brezmejno lakomiselnostjo zopet zapravi pridobljene uspehe, da poižkusi z novimi. Njegov pomagač Raspljavec je najbolj izdelan tip komedije, zapleta eksistenca, pripravljen za denar storiti vse, a je v nevarnosti strahopeten in bebast. Stvor, tava, joč po šestih kalužah življenja. V Krečinskemu vidi svoj zločinski idol, drugega Bonaparta in mu je brezpogojno vdan. Krečinski izdavi pred poroko po Raspljaveju od svoje neveste dragoceno iglo, da bi prišel do denarja, a končno ogoljufa še žida, kateremu je dragocenost prodal. Stvar pride po zaslugi Nelkina na dan in prav v trenutku, ko si Krečinski že obeta srečen izid iz težkega položaja, razpadejo njegove pustolovske nadeje o bogati doti v nič. —

Beogradsko pismo.

Beograd, 14. nov. 1922.

Politična konstelacija je v stagnaciji. Boj med radikali in demokrati se bje naprej in oba voditelja Pašić in Davidović zasledujeta isto taktiko. Pašić zavlačuje delo v parlamentu z zakonom o vojni odškodnini, Davidović pa konečno odločitev v dem. klubu do izglasovanja tega zakona. Vsekakor je predlog o vojni odškodnini zelo značilen za naše »zdrave« politične prilike v vladi. Predlog je bil v posebnem odboru dolgo pretresovan, a se vladne stranke, predvsem radikali in demokrati, niso mogli zjediniti. Radi tega je koncem julija vladna večina predložila plenumu Narodne skupščine dva predloga. Poslanci obeh klubov so protestirali in končno sabotirali seje. Radi pomanjkanja kvoruma, ki so ga onemogočili vladni poslanci, je odšla skupščina na počitnice. Med počitnicami seveda vlada ni imela časa izjaviti se definitivno za en predlog. In tako je ostalo pri tem, da sta bila dva predloga sedaj v načelni debati v skupščini, vlada pa je molčala. Predlog se mora vrniti nazaj v pododbor, skupščina pa se je kregala na 4 sejah za oslovo senca v znaku demokratske državnosti — ker vlada od sistema ne puusti.

Pravosodni minister dr. Laza Marković je predložil tudi predlog zakona o sodnikih in odvetnikih. V to svrhu je zakonodajni odbor izvolil poseben pododbor, ki je na svoji prvi redni seji cel predlog brez vsake diskusije kratkoma zavrnil. Edino oba radikala sta se nekoliko obotavljala, sicer pa sta tudi ona morala priznati, da se o predlogu ne more resno razpravljati. Minister dosedaj še krepko sedi na svojem stolcu, — najbrže čaka prihoda hrvatskega bloka in skupne demisije.

Najvažnejša zadeva pretečenega tedna pa je bil predlog o novem izvanrednem kreditu 800 mil. dinarjev za oboroževanje naše vojske. Vlada je preko noči sklenila ta predlog na zahtevo novega vojnega ministra Pešića. Res je, da je naše vojaštvo skrajno slabo opremljeno in da je potrebno, da imamo sredstva, da si omogočimo obrambo svoje zemlje in države. Načelni pomisleki ne morejo biti tako dolgo merodajni pri oboroževanju, dokler vidimo, da se vse evropske države oborožujejo, dokler komunistična Rusija vlada v imenu militarizma, dokler nemški socialisti podpirajo celo tajno oboroževanje Nemčije, dokler v Avstriji, Madžarski in predvsem v Italiji socialisti s svojim nastopom dokazujejo, da so najprej enotni s svojim narodom, tako dolgo tudi naše jugoslovansko delavstvo mora resno in trezno misliti o obrambi naše države in naše samostojnosti.

O vseh teh stvareh bi bila morala vlada dobro razmišljati in obvestiti vse stranke o faktičnem položaju. Tega vla-

da ni storila, temveč je preko noči zahtevala nove velike kredite. Opozicija je v finančnem odboru odločno proti temu nastopila in povdarjala, da tej vladi ne more zaupati tolikih kreditov tudi iz tega vidika, ker ta režim od sedaj ni naš vojski posvečal one pozornosti, ki jo zasluži, ampak je pustil vojaštvo goloboso in slabo tehnično opremljeno. Debata je bila zelo burna in posledice so se takoj pokazale.

Pogreške so se storile, uprav nedopustne! Ako bi bilo vladi in njenim strankam resno, da se zadeva častno in pošteno reši, bi bili vladinovi morali popolnoma drugače nastopiti. Opozicija je šla do skrajnosti in žal, bila v tem uprav izzvana od vlade g. Pašića.

Neobhodno potrebno je, da imamo toliko tehniškega orožja in drugih pripomočkov, da ž njimi naš narod more braniti svojo zemljo. Ravnotako neobhodno potrebno pa je, da se nabava teh sredstev vrši pošteno in pod kontrolo skupščine, da se v bodoče onemogočijo razne malverzacije in groso, kakor smo jih pri vojaških nabavah doživeli v naši državi. Vlada g. Pašića in Pribičevića je vse to ignorirala in tako pač ni bilo drugega za pričakovati, kakor one uprav sramotne scene v tajni seji narodne skupščine, kakor so se vršile na predvečer obletnice Rapalla. Iz vseh teh vzrokov sta narodnosocijalistična poslancina odločila, da se v znak protesta ne udeležita te seje.

Gotovo je, da boče NSS radi tega napadana iz desne in leve. Odgovor je kratak in jasan. Oni, ki so v vladi, so direktni krivci, da je država od sedaj potrošila velike svote nepravilno, da so se nekaznovano vršile malverzacije in da je danes naša vojska tako slabo opremljena. Oni pa, ki so proti in v opoziciji, pa so v tej zadevi pokazali samo svojo strankarsko strast. Ljudje stranke, ki je v bivšem avstrijskem parlamentu imela svojega člana za predsednika »Wehrausschussa« in dovoljevala Habsburgovcem vse mogoče vojaške kredite proti Slovanom, nima jo pravice, danes govoriti o miroljubnosti in načelnosti. Zastopniki internacionalne pa so leta 1914 dokazali, da jim je antimilitarizem fraza. Sedaj pa njihovi sodrug v Rusiji, Nemčiji in tudi drugod vladajo z bajoneti.

Včeraj dopoldne je imel finančni odbor prvo takozvano konferenco na prošnjo dr. Smolacke in »Jadranske plovidbe«. Na tej konferenci so dr. Smolacka in predstavnik naše trgovske morarice povedali take stvari o razmerah v našem Primorju, Dalmaciji in otokih glede obalnega prometa, da so vladni poslanci molče morali priznati vse gorostasnosti in upravne nezmožnosti sedanjega režima. Odbor je bil enoglasno mišljenja, da se na prihodnji seji v smislu § 25 finančnega zakona za l. 1922/23 zahteva odločno od vlade, da pojasni, zakaj je do sedaj tako zanemarjala našo pomorsko plovidbo. D.

Politične vesti.

»Slovenec« je priznal, da laže.

Včerajšnji »Slovenec« je priznal, da je lagal, ko je trdil, da je bil Ivan Deržić v zvezi z dogodki na Zaloški cesti. Seveda pri tem priznanju po svoji klerikalni naturi ne more drugače, da očita Ivanu Deržiću znova denunciacijo. Seveda brez dokazov! Ali pa ne ve, kaj vse pomeni beseda »denuncirati«? Mogoče se še na to spomni — pred sodiščem. V drugem delu notice pogreva (seveda zopet brez dokazov), da je neki »protektor« NSS denunciral dr. Brejca v Beogradu. Pozivljamo »Slovenca«, da pride z dokazi na dan. Kaj bi samo namigovali!

Bitoljski demokrati za Davidovića.

Glasom »Narodne Politike« je demokratska organizacija v Bitolju poslala ministru dr. Kumanudiju obširno spomenico, v kateri zahteva, da se oklene g. Ljube Davidovića in da se v politiki drži smernic, ki jih je postavil zagrebški kongres. Ako tega ne stori, mu izraza okrožni odbor vnaprej nezaupnico in ga opozarja, naj se nikar ne drzne vrniti se v bitoljsko okrožje. Dr. Kumanudi spada, kakor znano k najbližjim oporod Svetozarja Pribičevića. Uverjeni smo, da bodo tej družbi sledili v najkrajšem času še hladnejši opomini.

Kako delajo Italijani z našim narodom.

V tržaškem »Marameo« se nahaja notica, ki je značilna za Italijane. Po eni strani zahtevajo udanostne izjave in lojalnost primorskih Jugoslovanov, po drugi strani pa skušajo blatiti iskrenost naših voditeljev, dolžeč jih dvoilnega vedenja. »Marameo« piše: Isti dan, ko je poslanec Šček zagotavljal voditelju goriških fašistov udanost goriških Slovencev novi italijanski vladi, je učitelj Fajgl v Ajdovščini spremljal na vijolini svoje učence, ki so peli jugoslovansko bojno pesem »Naprej zastave slave, v boj junaška kri!...« Z ozirom na to dejstvo zahteva tržaški listič, naj vlada temeljito razčisti ljudske šole na Goriškem. Ta notica je značilna za metode, ki jih uporabljajo Italijani proti našemu življu v Julijski Benečiji. Vsaka narodna ali slovenska pesem je Italijanom bojna in jugoslovanska. V resnici se zavedajo, da hoče naš goriški narod s svojim petjem izražati samo svojo narodnostna čustva in opevati svojo milo govorico. Kljub jasnim in lojalnim izpovedim goriških političnih predstaviteljev pa gre Italijanom za to, da čim prej iztrebijo iz goriškega ozemlja osvraženi jugoslovanski narod. Njim ne gre za mirno in pravično sožitje z našim narodom. Hočejo ga ugonobiti za vsako ceno in pod vsako pretezo.

Narodni boji na Češkoslovaškem.

Poslanska zbornica je te dni brez razprave odklonila s 133 glasovi proti 82 predlog poslanca Čeha, da se sestavi poseben odbor za izravnavo narodnih nasprotstev. Za predlog so glasovali vse opozicijske stranke, izvzemši poslance češke obrtne stranke in čeških naprednih socialistov. Večine poslancev slovaške ljudske stranke in velikega dela komunistov, ki so bili predlog podpisali, pri glasovanju ni bilo navzoč. Izid glasovanja so prejel socialni demokrati z nemirnim in ogorčenjem. Posamezni poslanci so razbijali s pestmi po klopih.

Gospodarstvo

GOSPODARSKI POLOŽAJ V MADŽARSKI.

Madžarska je, kakor Nemčija in Avstrija, preplavljena s papirnati denarjem. Obtok bankovcev je znašal v Madžarski 1. novembra okroglo 75 milijard; v poslednjih dveh mesecih se je povečalo stanje papirnatega denarja za 23,8 milijarde, od julija 1922 za 35 milijard. Državni primanjkljaj je narasel v oktobru za 3100 milijonov. Kljub tej enormni inflaciji pa se drži madžarska krona stalno na 0,22. To povzroča velike zaloge živine v državi, ki so sedaj mnogo večje, kakor pred vojno. Madžarska vlada je sicer dovolila izvoz živine, toda samo pod pogojem, da se živina plača s tujimi devizami.

Madžarska trgovska bilanca je trajno pasivna. Za mesec september izkazuje primanjkljaja 34,7 milijard madžarskih kron, proti 7,7 milijard v celem prvem polletju 1922. Ta primanjkljaj se da utemeljiti s tem, da je notrala madžarska krona v mesecih julij-september v Zürichu povprečno 30,8, torej polovico manj, kakor v prvem polletju 1922. Les, premog in tekstilno blago, ki so najvažnejši uvozni predmeti, so znašali približno dve tretjini uvoza, tako da se cenil celokupni uvoz v tretjem četrtletju na okroglo 50 milijard, odnosno s povečanim uvozom sladkorja 52 milijard. Najvažnejši izvozni predmeti, pretežno moka, živina, ovčja volna in stroji, znašajo nekako 65% celokupnega izvoza, ki znaša v tretjem četrtletju, vključno izvoz sadja in zelenjave, 25 milijard madžarskih kron.

Naslednji petek je prejel krst prvi simfonični koncert novoustalovljenega »Zveze godbenikov za Slovenijo«, katero mora vsak prijatelj glasbe z radostjo pozdraviti. Kar bali smo se, da bo koncert slabo obiskan, pa brez vsake potrebe. Ljudje kažejo za simfonično glasbo čedalje več zanimanja. Orkester kraljeve opere — nekoliko pomožen — je prednašal ljubko uverturo k Smetanovi operi »Poljub«, dalje Čajkovskega »Romio in Julija«, Wagnerjevo »Siegfrido-vo smrt« in Brucknerjevo simfonijo. Koncert je dirigiral g. Kapelnik Matačić z vervo in globokim razumevanjem podanih del, ki so bila vsa minuciozno vestno naštudirana. Koncert je ostavil v vseh poslušalcih globok vtis in zaslužil orkester s svojim temperamentnim dirigentom vred popolno pohvalo. Takih, užitka polnih večerov ljubljani manjka!

In še »Lisinski« nas je obiskal. Mislili smo, da bo koncert — že tretji — enak tednu — prazen. Pa vendar bojačen na bil upravičen. »Lisinski« je pod vodstvom svojega pevovodje Barančiča pel Širolov ciklus dalmatinskih pesmi iz 15. in 16. stoletja in sicer precizno, eksaktno, premagujoč nebroj težkih tehničnih ovir polifonsko zasnovanih zborov. Občinstvo je odlično poslušalo te krasne skladbe in ni štedilo z aplavzom. »Lisinski« je prejel dva vsmo. Nas nas še obišči!

Iz konce tne dvorane.

Pretekli teden smo imeli kar tri velike, pa tudi resnično umetniško dozorele koncerte. V nedeljo zvečer nas je

presenetil pevski zbor moravskih učitelj. Ljubljancem je bil do sedaj dobro znan le pevski zbor moravskih učiteljev. Občudovali so njegovo divno petje že leta 1907 o Božiču. Ta zbor je pozneje koncertiral z velikanskim uspehi po svetu. Njegov dirigent prof. Vach pa je hotel pokazati, da tudi ženski zbor prvovrstnega glasovnega materiala seveda lahko doseže čim višjo stopnjo popolnosti izvajanja bodisi v dvoglasnem kakor tudi v četverglasnem stavku. Ustanovil si ga je, vezbal in ž njim dosega povsod ne manj priznanja kot z moškim zborom. Češki skladatelji so mu začeli pisati četverglasne zборе, za tehnično izvajanje zlasti zaradi polifonije precej težavne in njegov zbor jim je bil kos. V Ljubljani nam je podal priproste, a klasične pesmi mojstra Smetane, melodiozne moravske dvospeve Dvojakove s spremljevanjem klavirja in izredno težke novejši stvari J. B. Foersterja ter moravskega Janačka. — Zbor je nenavadno lepo vpet, poje precizno, dinamično posebno fino niansira, poje vse skladbe na pamet in na migljaj sledi svojemu dirigentu. Na koncu koncerta smo slišali tudi par moravskih narodnih in zanimivih harmonizacijah. Naše občinstvo je izvajanjem sledilo z napeto pozornostjo in je zbor moravskih učiteljic toplo pozdravljalo. V priznanje je prejel več vencev.

Vsled te neugodne zunanje trgovine namerava vlada uvoz po možnosti preprečiti. Tako se bo zabranil uvoz usnja in čevljev, dasiravno so ti predmeti že zadostno zavarovani z prekomorno uvozno carino. Značilno je, da je usnjarski kartel takoj zvišal cene za 15%, kakor hitro je postala vest o nameravani prepovedi uvoza usnja in čevljev znana. Istotako je vlada prepovedala uvoz konfekcijskega blaga.

Tekstilna industrija v Madžarski, ki zavzema med vsemi drugimi granami madžarske industrije eno prvih mest, je prišla v precejšnjo krizo, ker je domače prebivalstvo skoro popolnoma prenehalo z nakupovanjem tekstilnega blaga.

Ta neugodni gospodarski položaj namerava Madžarska izboljšati z še nadaljnjimi uvoznimi zabranami. Gotovo bodo te vplivale na izboljšanje njene zunanje trgovske bilance, vendar je možno, da bo položaj v notranjosti postal še slabši, ako bo domača industrija vladne zaščitne mere izrabljala ter prebivalstvo odirala, kakor se je to pokazalo pri zabrani uvoza usnja in čevljev.

+ Telefonska zveza Praga—Zagreb. V zvezi z akcijo za dinarsko centralo v Pragi nameravajo tudi graditi direktno telefonsko linijo Praga—Bratislava—Gyekenyes—Zagreb.

+ Izvoz sadja v Švico. Izvoz sadja iz naše države v Švico bo letos zelo slab, ker so v Švici pridelali mnogo več sadja, kakor ga potrebujejo doma.

+ Nova notna banka v Avstriji. V Avstriji računajo, da bo pričela nova notna banka delovati dne 1. decembra 1922.

+ Zvišanje obrestne mere nemške državne banke. Nemška državna banka je zvišala obrestno mero za menice od 8 na 10 odstotkov in pri lombardu od 9 na 11 odstotkov.

+ Pripravljanje žetvene statistike. Te dni se je vršila v Zagrebu konferenca o organizaciji zbiranja predhodnih rezultatov žetve za celo državo. Ta konferenca bo izdelala pravilnik o zbiranju teh predhodnih rezultatov, da bi ne bili v državi navezani na vesti iz privatnih virov, ki so po večini netočne in lažnjive ter se širijo v spekulativne namene. Podatki se bodo mogli zbrati in urediti za celo državo do srede avgusta vsakega leta, za oves pa do konca avgusta. Potrebno bi bilo tudi, da se prične zbirati podatke o stanju posevke. Ta statistika je pri nas še zelo pomanjkljiva in se redno zakasni vsaj za dva meseca, s čimer je omogočeno širjenje napačnih vesti o stanju žetve v spekulativne namene, kar povzroča, kakor na pr. letos, porast žitnih cen ter s tem padec tečajja dinarja.

+ Nove rude v Djakovski. V okolici Broda se je našlo pri preiskovanju velike plasti kaolina, premoga, železa in nafte. Kaolin je že kupila neka francoska družba, ki namerava kupiti tudi premogovnike.

+ Nemški dolg je znašal 31. oktobra 720 milijard mark. Med temi 603 milijarde nepokritih diskontiranih zakladnih nakaznic.

+ Padec drahme. Neprestano in katastrofalno padanje nemške marke se je oprijelo tudi francoskega franka in grške drame. Medtem, ko je še v četrtek pretečenega tedna stalo 100 drahm 105 dinarjev, se jih je moglo dobiti v petek že za 98 dinarjev. Ta padec grške drame je povzročila ekspedicijska v Mali Aziji in pa inflacija bankovcev.

+ Holandski industriji proti poslovanju Nemčiji. Holandski industriji so zavzeli protivno stališče proti posojilu, ki ga dobi Nemčija od Holandske. To radi tega, ker Holanci ne žele, da bi se pomoglo nemški industriji, kar bi seveda škodovalo holandskim industrijem.

+ Lesna borza v Romuniji. V Romuniji nameravajo osnovati lesno borzo za celo državo, s sedežem v Kološvaru.

+ Izvoz ovsa iz Madžarske. Madžarska vlada je izjavila, da pod nobenim pogojem ne dovoli izvoza ovsa.

+ Nova železna livarna v Zagrebu. Neka češka skupina finančnikov in industrijalcev je kupila v Zagrebu veliko zemljišče, na katerem bo zgradila veliko moderno urejeno livarno železa. Letna produkcija bo znašala okrog 500 vagonov ter bo mogla vsled velikega kapitala konkurirati z vsemi inozemskimi tovarnami.

+ Direktna telefonska zveza Beograd—Split. Ministrstvo pošte in telegrafov bo zgradilo v kratkem času direktno telefonsko zvezo med Beogradom in Splitom preko Sarajeva.

+ Rekvizicije pragov na Madžarskem. Po neki naredbi madžarske vlade se morajo ponuditi vladi v roku 8 dni hrastovi, bukovni in borovi hlodi srednje kvalitete 25 do 40 cm debeline, kakor tudi gotovi železniški pragovi, da se na ta način pokrije potreba državnih železnic.

+ Cena zlata na Poljskem. Po službeno objavljenih tečajih se plača na Poljskem za zlat rubel 6603 marke, za zlato marko 3057, za avstrijsko zlato kruno 2600, za zlat frank 2476 in za gram zlata 8532 mark.

+ Sporazum za likvidiranje poštne hranilnice. Naši delegatje v Budimpešti, ki so imeli nalogo, doseči sporazum za likvidiranje poštne hranilnice

z avstrijsko in madžarsko vlado, so svoj posel končali. Konvencija je podpisana in poslana v Beograd vladi, da jo odobri.

Volilni shodi „Jugoslovanske zajednice“.

V PETEK, DNE 17. NOVEMBRA:

Gostilna »pri Mraku«, Rimska cesta (ob 8. zvečer), govore dr. Ravnihar, Ivan Tavčar, dr. Kušelj.

V SOBOTO, DNE 18. NOVEMBRA:

Gostilna »pri Kačiču«, Dunajska cesta 58 (ob 8. zvečer), govore Rupnik, Pustoslavšek, Ambrožič.

Gostilna »pri Anžoku«, Vodnikova cesta, Sp. Šiška (ob 8. zvečer), govore dr. Ravnihar, Podbevšek, Juvan.

Gostilna »pri Pavšku«, Martinova cesta (ob 8. uri zvečer), govore dr. Vodušek, Fakin, Ferant.

VOLILCI! UDELEŽUJTE SE SHODOV V NAJVEČJEM ŠTEVILU!

Dnevne vesti.

— Čudno postopanje državnega sekretarja z slovenskim delavcem. V tovarni za kopita C. Winkle v Sevnici je služil dolgo vrsto let delavec Ivan Perc. Ko je podjetje prišlo po preobratu pod sekvester, za katerega je bil imenovan inženjer Guzelj, je ta Perca, o katerem je zvedel, da je član Narodno-socialne Zveze, po dolgih šikanah brez povišanja odpustil iz službe. Proti takemu postopanju se je Perc pritožil pri ministru za socialno politiko dr. Kukovcu, pri pokrajinskem namestniku gospodu Iv. Hribarju in pri Niegovemu Veličanstvu kralju samem. Od vseh je dobil zgotovilo, da se mu bo storjena krivica popravila in da se bo tudi pri upravitelstvu napravila remedura. Oddelek za ministrstvo in trgovino v Ljubljani je po izvršeni preiskavi ukazal državnemu komisariju g. Guzelju, dne 6. VI., da Perca takoj sprejme nazaj v službo. Guzelj pa se na ta odlok ni menil ter je dosegel ponovno preiskavo, ki jo je vodil, dne 31. julija nek neznan vladni zastopnik, ki je Percu stavil za sprejem v službo skrajno sramotne pogoje, namreč: 1. da mora delati 2 meseca kot provizorični delavec, 2. da se mora opovedati vsakemu političnemu in strokovnemu organiziranju (!!) To nasprotuje členu 14 in 33 ustave!!!, 3. da mora dati javno pred cerkvijo izklicati, da obžaluje, da je s svojimi pritožbami žalil gg. Guzelja in O. Winkla, 4. da je končno odvisno samo od C. Winkla, ako se Perca sprejme v službo. Te pogoje je moral Perc podpisati. Pokrajinska vlada je odstopila celo zadevo šefu sekcije za sekvestre ministrstva pravn, višjemu ravnatelju g. Zamidi, odkoder pa ni rešitve. — Perc je oče 6 nepreskrbljenih otrok ter popolnoma brez sredstev. Opozarjamo javno na ta kričeči slučaj zatiranja slovenskega delavca ter pozivamo vlado in merodajne faktore, kakor tudi naše poslance, da preskrbe, da se bodo naredbe oblasti upoštevale.

— Poziv. Vse osebe, ki so v zadnjem času kupile kake obleke ali sukno od pobegelega krojača Potočnika v Selesburgovi ulici v Ljubljani, naj se zglašajo med uradnimi urami pri policijski direkciji, I. krim. odd. soba 17. Te obleke in blago so bile last raznih strank, ki so jih izročile Potočniku v delo.

— Umor in rop. V ekspresnem vlaku, ki vozi preko Romunije, so našli dva, doslej še neznanca potnika umorjena in oropana. Eden potnikov je imel prerezan vrat, drugi pa je bil zadavljen z vrvi.

— Železniška nesreča. V torek popoldne je skočil iz tira na Savskem mostu pri Saši, na progi med Dubico in Jasenovcem tovorni vagon, vsled česar je bil do srede jutraj ves promet prekinjen.

Ljubljana.

— Zaupniški sestanek somišljenikov NSS se vrši v soboto, dne 18. novembra ob 8. uri zvečer v gostilni pri »Korničku«, Ambrožičev trg 9.

— Posojilo mestne občine. Pokrajinska uprava je dovolila mestni občini ljubljanski najem posojila v znesku 950.000 dinarjev. To posojilo bo vračljivo v 10. letih ter se bo porabilo za preureditev mestne plinarne.

— Amerikanska mast. Tvrška Gregor & Verbič, Ljubljana je uvozila amerikansko mast in jo prodaja kilogram po 88 K na debelo.

— Praktični tečajji češkega jezika. Lektor češkega jezika na univerzi prof. dr. V. Burián otvarja zopet v zimski sezoni praktične kurse češkega jezika deloma kot nadaljevanje lanskih kurzov, deloma za začetnike. Zapis in bližje informacije danes v četrtek, dne 16. novembra 1922 ob 6. uri zvečer v risalnici realne šole, Wegova ulica.

— Prihodnje predavanje Zvonimira Bernota glavnega urednika »Napreja«

se bo vršilo v četrtek, dne 16. t. m. ob 20. uri v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani. Naslov predavanja se glasi: Narodnost in mednarodnost. Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi daljši govor, vendar ne nad 15 minut. Vstopnina: sedež 3 D, stojišče 1 D.

— Radi navljanja cen so bili ovađeni sodišču mesarji Jernej Černe, Josip Koprivc in Andrej Marčan.

— Krstna slava naših bolničarjev. Pretečeni torek, na praznik Sv. Kozma in Damijana, so naši bolničarji slavili svojo krstno slavo, združeno z rezanjem kolača. Med številnimi gosti so bili tudi zastopniki raznih korporacij in oblasti. Ob sviranju oddelka vojaške godbe se je plesalo kolo in naravnost ganljivo je bilo videti, ko je zaplesal kolo s svojim moštvom tudi novi divizionar gosp. pukovnik Vučković. Vsa prireditve je bila zelo ljubka, tako da so vsi posetniki odnesli najboljši utis.

— Kako pa to? Založnik L. Schwenmer je prodajal Oton Zupančičeve »Pesnitve« izvod po 4 dinarje. Ta cena je veljala do včeraj. Včeraj jutraj pa je ta knjiga naenkrat poskočila od 4 na 7 dinarjev.

— Umrl je po dolgotrajni bolezni upokojenec južne železnice gospod Florijan Sluga, v 74. letu starosti. Pogreb je bil včeraj. N. v m. p.!

— Vse jim prav pride. V tovarni »Transformator« na Dunajski cesti sta bila ukradena dva ventilator-motorčka, katerih eden nosi št. 18299. Oba sta bila izdelana pri D. D. Edmund Mostar in drug v Zagrebu. Poleg tega je bilo ukradeno še nekaj drugih stvari, tako da je tovarna oškodovana za 15.000 kron.

— Ukradeno kolo. Dne 10. t. m. je bilo Antonu Lampetu ukradeno izpred delavnice 7000 K vredno kolo z znamko »Puch«.

— Dvonoga lisca. Delavcu Francu Verstovšku je neznan tat ukradel dve kokoši vredni 320 kron.

— Mem »punce« je pred par dnevi zašel premožen možakar iz Seiške doline. Zabavali so se neke v Vodmatu in možakar kot pravi kavalir je izročil svojo nabasano listnico neki poleg sedeči deklini. Čes: le kar sama plačuj kar in kolikor hočeš. Ko pa je na koncu koncev vendar preštel ostali denar, je na svoj strah opazil, da mu poleg plačane »cehe« manjka še celih 10.000 K. Vso zadevo je takoj naznanil policiji, ki je njegovo »blagajničarko« spravila pod ključ.

— »Quo vadis« v kinu »Tivoli«. Danes se predvaja v kinu »Tivoli« na vsestransko zahtevo film »Quo vadis«. Predprodaja vstopnic od 10. do 12. ure popoldne in od 2. ure popoldne naprej. Popis filma se dobi pri blagajni.

Maribor.

Občni zbor »Zgodovinskega društva v Mariboru« se vrši jutri, v petek, 17. t. m. v mali kazinski dvorani ob pol 8. uri zvečer. Istočasno bo zanimivo predavanje prof. dr. Kovačiča o zgodovinskih spomenikih na našem Pohorju.

Zvišana obč. doklada na vino. Pokrajinska uprava za Slovenijo je dovolila mestni občini mariborski, da sme v pokritje primanjkljaja v občinskem proračunu za l. 1922, do konca tekočega leta pobirati zvišano občinsko doklado na državno trošarino na vino v iznosu 300 odstotkov.

»Sokolski dom« se je osnoval v Mariboru. Ta odsek si je nadel nalogo, zbrati potrebna sredstva za zgradbo Sokolskega doma in letnega telovadšča.

Mariborske vojne barake, o katerih smo v torkovi številki poročali, da jih je kupil g. Slanovec, so bile javno razpisane za prodajo. Na podlagi tega razpisa in pisarne ofertalne licitacije, so bile barake prisojene g. Slanovcu

kot najboljšemu ponudniku izmed mnogih kompetentov. Ker je bilo vsakemu prostu, stavitelj boljšo ponudbo, je prišel g. Slanovec popolnoma rednim in pravičnim potom do lastništva barak, kar tem potom lojalno konstatiramo.

V nemški Avstriji se prebivalstvu godi tako dobro, da so se preobdili ter na vso moč silijo v zasmehovano Jugoslavijo. Cele množice avstrijskih državljanov prestopajo skrivoma, seveda brez potnih listov, mejo ter prihajajo v Maribor, kjer iščejo dela, ali pa tudi še kaj drugega. Vsled tega so te dni zelo poostri policijsko obmejno kontrolo.

Celje.

Mestno gledališče v Celju. Danes v četrtek 16. t. m. se vprizori ob 20. uri Molierjev »Namišljeni bolnik«. V naslovni vlogi gostuje g. Plut, član Narodnega gledališča v Ljubljani.

Jugoslovanska Matica v Celju javlja, da za danes v četrtek zvečer v mali dvorani Narodnega doma napovedano predavanje ob priliki obletnice Rapalla vsled nepričakovanih ovir odpade.

Tudi tretje porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču bo najbrže odpadlo, ker je doslej prijavljenih premalo slučajev.

Oddaja lova občine sv. Krištof. »Jugoslavija« je prinesla v torek med celjskimi novicami vest glede lova v občini sv. Krištof, katerega je vzel v zakup dr. Roš, odvetnik in župan v Laškem. To poročilo pravi, da je bila občina sv. Krištof pri oddaji lova oškodovana za 5000 Din, ker je g. dr. Roš dobil lov za 7000 Din, dočim je Draxler za lov ponujal 12.000 Din. To poročilo pa je izhajalo iz nejasnosti vira, »Cillier Zeitung«. Poroča se nam, da občina sv. Krištof ni bila oškodovana, ker je samoobsebi umevno, da je g. dr. Roš moral, ako je hotel dobiti lov, doplačati diferenco od 7000 na 12.000 Din, katera je bila med njim in ponudnikom Draxlerjem. Da občina sv. Krištof ni trpela nikake škode, je torej popolnoma jasno. Ker mi na nobeno stran nismo hoteli delati krivice z našo vestjo, dotično vest, ki je izvirala samo iz nejasnosti, lojalno popravljamo.

Obrtniški sestanek v Celju. V četrtek, dne 16. novembra, se vrši v hotelu »Balkan« važen obrtniški sestanek, na katerem predava znani strokovnjak in poznavalec deviznih naredb g. dr. Al. Rant, nadsvetnik delegacije ministrstva financ v Ljubljani in član deviznega odbora Narodne banke, »o devizah in valutah«. Predavanje je za vse pridobitne kroge velike važnosti. Začetek ob 8. uri zvečer.

Obrtno-zadružno nadzorništvo v Celju se je preselilo s l. t. m. iz dosedanjih prostorov v lastne lokale v Vrvarski ulici št. 1 (nasproti okoliški osnovni šoli). Uradne ure začasno od 9. do 12. in od 15. do 18. ure.

Cena plinu se je znižala v Celju od 3,75 Din na 3 Din za kubični meter. Če se bo število odjemalcev plina pomnožilo, se bodo cene plinu znižale še naprej.

Poskusno klanje živine se je vršilo v torek 14. t. m. v celjski mestni klavnici. Klanje pa je baže pokazalo nepopolni uspeh in bo občinska mesnica, katera se je nameravala ustanoviti v Celju na podlagi rezultatov tega klanja najbrže padla v vodo. O njeni ustanovitvi ali neustanovitvi bo odločal občinski svet.

Novo mesnico je otvoril v Gaberju v gostilni Plevčak mesarski mojster Anton Permozer.

Zagrebska zavarovalnica »Croatia« je v Celju otvorila za celi politični

okraj celjski svoje zastopstvo, ki se nahaja v Aleksandrovi ulici št. 5.

Smrtina kosa. V Gaberju v celjski okolici je umrl v 81. letu starosti trgovec Karl Walzer. — V Zabukovci pri Celju je umrla v 53. letu starosti gospa Franciška Huszka, roj. Dubofsky.

Gledališče in glasba.

Opera. Nanovo uprizorjeni Rossinijev »Seviljski brivec« je v torek zvečer po zaslugi dobre zasedbe glavnih vlog in vestnega nastudiranja dosegel v razprodanem gledišču prav odlično lep uspeh. Publika se je izvrstno zabavala. Dirigiral je živahno g. kapelnik Neffat. — Več o priliki.

Sinfonični koncerti v Ljubljani. Po leg orkestralnega društva »Glasbene Matic« je Muzika Dravske Divizijske Oblasti pod vodstvom svojega neumornega in velezaslužnega dirigenta gospoda dr. Josip Čerina ono udruženje, ki je takoj po svoji sestavi začelo gojiti resno umetniško glasbo in prirejalo velike sinfonične koncerte. Sinfonični koncert orkestra Dravske Divizijske Oblasti, ki se vrši v ponedeljek, dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani hotela Union je X. sinfonični koncert, katerega je priredil v Ljubljani velezaslužni dr. Josip Čerin. Na tem sinfoničnem koncertu se proizvaja Beethovnova overtura »Prometejeva stvarstva«, dalje Dvořakova Legenda op. 59, št. 1—4, originalno slovensko delo Risto Savinova suita iz baleta »Čajna punčika«, ki je menda prvikrat izvajana v naši javnosti in pa Brahmsova IV. sinfonia. — O posameznih točkah sporeda izpregovorimo v prihodnjih številkah. Danes pa opozarjamo občinstvo, da so vstopnice za ta koncert v predprodaji v Matici knjigarni na Kongresnem trgu (poslopje Filharmonične družbe). Sedeži po 20, 18, 15, 12, 10, 8 in 6 D, stojišča 4 in 2 D.

Gostovanje šentjakobskega gledališkega odra v nedeljo dne 19. novembra v Mostah. Šentjakobski gledališki oder gostuje v nedeljo zvečer v Sokolskem domu v Mostah s trodejskano ljubezensko dramo »Mladost«. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

Iz pisarne šentjakobskega gledališkega odra. V soboto, dne 18. novembra gostuje v ulogi M. Halbojeve ljubezenske drame »Mladost« g. Rado Železnik, član Narodnega gledališča v Ljubljani. Predstava se vrši v prid nagrobnemu spomeniku naših velikih umetnikov Ign. Borštnika in Ant. Verovška. Občinstvo naj si pravočasno preskrbi vstopnice. V nedeljo, dne 19. novembra poslednjikrat v sezoni vesele igrice »Maškarada« v glavni ulogi gđc. Debelakova.

Društvene vesti.

Društvo »Soča« vabi svoje člane, prijatelje in drugo občinstvo na predavanje, ki se vrši v soboto 18. t. m. v salonu »Pri Levu«. Predava višji šolski nadzornik gospod Wester o temi: »dr. Alojzij Gradnik, slovenski poet«. — Začetek točno ob osmih in pol zvečer. Vstop prost.

Prodaja po znatno znižanih cenah: zimsko perilo, pletene jopice, rokavice, nogavice itd.

A. ŠINKOVIC nasl. R. SOSS
LJUBLJANA, Mestni trg št. 19.

Skladišča!

Uprava Ljubljanskega velesejma odda prostore v svojih razstavnih paviljonih vsem trgovcem v svrhu vskladiščenja ognjevarnega blaga do poletja proti nizki odškodnini.

Obrniti se je na velesejmski urad na razstavišču telefon 140.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti PALMA

ka u čuk potpetnike in potplate

Razne vesti.

* **Nepoznana Tiepolova slika.** Arhitekt Alberto Riccoboni je našel v cerkvi Santa Maria della Consolazione v Piranu eno, doslej še nepoznano Tiepolovo sliko. Slika predstavlja Madono z angeli. Italijanska vlada je dala to krasno in dragoceno sliko restavrirati profesorju Cherubiniju. Slika bo razstavljena v izložbi v Firenci.

* **Sedemkrat poročena.** Ni dolgo temu, ko se je v Kingstonu v Angliji sedmič poročila starica s 85. leti. Njen mož je dvajset let mlajši od nje in je izjavil novinarjem, da je srečen, ker je starica izmed petero prosilcev izvolila njega za moža. Redko se dogaja, da bi kakšna mlada krasotica imela kar pet snubačev naenkrat, a kaj naj rečemo

o tej starki, ki je imela 16 otrok, od katerih je še šestorica živih. Od teh otrok ima starica devet vnukov in pet pravnukov. Iz tega sledi, da so starci bolj željni zakona, nego današnja mladina. To je deloma tudi povsem naravno, če se vzame v ozir, da so materijalne zahteve starcev skoro vedno boljše od mladih, njihove zahteve pa mnogo manjše.

* **Službeni jezik na Krimu.** Sovjetska vlada na Krimu je izdala dekret, s katerim se službeni jezik na Krimu smatra tatarski jezik. Vsi zakonodajni akti se imajo odslej izdajati v tatarskem jeziku, vsi napisi in objave morajo imeti tatarski tekst.

* **Kinematograf za aristokracijo.** Znano je, da angleški kraljevi dvor silno ljubi kinematografske predstave ter

da imajo mnogi aristokrati v svojih palačah zasebne kinematografe. Sedaj pa se v Londonu gradi eden povsem privatni kinematograf za visoko londonsko aristokracijo. V dvorani bo samo 75 sedežev in ena dvorana loža.

* **Dete v cerkvi.** V katedrali v Amiensu je našla neka starica, ko je prišla zgodaj jutraj v cerkev, na neki klopi kakih pet mesecev staro dete, zamotano v krpe. Ona je mislila, da se nahaja mati neke v cerkvi in da pride po dete, a ko je ni bilo, je uvidela, da je prišel nekdo pred njo in tam odložil dete. Starica je obvestila policijo, ki je pričela s preiskavo, ki pa je bila doslej brez uspeha. Otroka so oddali v neko sirotišnico.

* **Pes-rešitelj.** V Narboni v Franciji vlomili so neko noč razbojniki v neko

trafiko, kjer sta bila samo dva starca, mož in žena. Da bi se ne izdali, niso hoteli streljati, ampak začeli so moža in ženo neusmiljeno tolči z držaji od revolverjev. Starca sta bila že na pol mrtva, ko se naenkrat zakadi med tolovaje domači pes ter jih začne strahovito mesariti. Razbojniki so hitro pobegnili, zlasti eden je moral biti zelo ranjen, ker je puščal za seboj krvavo sled. Pes je letel na ulico in tam tako lajal, da je prikladal sosede, ki so prišli starcema na pomoč.

* **Francoski slikar Bonnat umri.** Pretekli mesec je v Parizu umrl nestor francoskih slikarjev Leon Bonnat. Bil je član Instituta, predsednik društva francoskih umetnikov ter ravnatelj šole lepe umetnosti. Sloveče in znamenite so njegove slike »Dobri Samarita-

nec» in »Adam in Eva pred mrtvim Abelom«. Upodobil je najslavnejše Francoze devetnajstega stoletja: Dumasa, Renana, Hugo-a, Pasterura, Lessepa in druge. Umrl je v 89. letu.

* **Koliko se popuši na mesec.** Po statistiki finančnega ministrstva, je bilo v Čehoslovaški meseca novembra lanskega leta popušeno tobaka za 182 milijonov Kč. Vojni erar je v tem času nabavil tobaka za 11.17 milijonov Kč.

* **Velikanska želva na Hardingovi gostiji.** Prvosednik Harding je priredil v Beli hiši pojedino, po kateri ni ostal gotovo nihče lačen. Harding je namreč prejel od nekega prijatelja iz Indije v dar velikansko želvo, ki je tehtala nič manj kakor 400 kg in je bila po sodbi učenih mož stara 500 let. Iz nje so skuhalo želvino juho za 300 oseb.

MALI OGLASI

PRODAJA:

500 m. **SUHIH BUKOVIN** DRV in več sodov vina, novega in starega, lastnega pridelka Ivan Heller, Breg pri Ptutu. 822

PSICA, volčje pasme, 8 mesecev stara, jako lepa, po ugodni ceni. Naslov pove nje isče primerno službo uprava lista. 820

DOBRODOČO PEKARNO z vsem inventarjem, z električno razsvetlavo. Cena po dogovoru. Zg. Poljskava pri Pragerskem. 819

APNO la, garantirano dobro, zagnano iz vodnega kamena (kroglice) več vagonov za takojšnjo ali poznejšo dobavo po zmernih cenah. Istotam 1 vagon smrekovih suhih pločev, 50 mm debeline. Več pove Stefan Gradec, trgovec z lesom iz apnot. Stranje pri Kamniku. 818

POSESTVO z 3 njivami in sadovnjakom. Natančneje se pozve Vrbe št. 26 pri Zalcu. 810

MALO POSESTVO, hiša z vrtom, njiva, 2 gozda, ob glavni cesti, pol ure oddaljeno od mesta. 811

eno od mesta Brežic, eno uro od železniške postaje, zelo lepem kraju. Proda se na dražbi dne 19. novembra ob 1. uri pop. Ana Račić št. 75, Krška vas pri Brežicah. 813

HIŠO v sredini Ljubljane, pripravno za trgovca za 800.000 K takoj. — Naslov v upravi lista. 800

SLUŽBE:

VDOVA SREDNJE STAROSTI, samostojna gospodinja isče primerno službo vseh družinskih razmer. Vajena je vsakega dela, vodi tudi večje posestve. Govori tudi nemško. Ponudbe na upravo lista pod dogovor. Zg. Poljskava pri Pragerskem. 819

DVA KLEPARSKA POSLOVNICA sprejme Justin Klepar, Gillice, p. Vič, Ljubljana. 816

PRODAJALKA za takoj se isče. Kje pove uprava lista. 808

GOSPODINJA iz ugledne rodbine želi mesto prodajalke ali blagajničarke. Ima več let pisarniške prakse. Ponudbe prositi pod »Maritima in zanesljivost« na upravo lista. 756

RAZNO:

SPREJEMAM v preoblikovanje moške in damske

klobuke. Sprejme tudi vsa modistovska dela in čepice: J. Stemberger, Dunajska cesta 9. 813

MLAD TRGOVEC, dobro šoliran, si želi znanja z gospodarske, trgovske naobrazbe, z nekaj premoženjem v sledi, kolonije žentive. Dopolni sliko naj se pošlje na upravo lista pod šifro »Trgovci«. 821

Blago

za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in lute za tapetiranje, sedlarje itd. priporočila tvrdka A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10.

AUTO

Bencin. — Pneumatika. — Olje. — Vsa popravila. — Mast. — In vožnje. — Le prvovrstno blago in delo po solid cenah nudi Jugo-Auto d. o. o. z. v Ljubljani.

Enkratna objava 1½ din.

Priporočajo se sledeče tvrdke:

SPEDICIJE:

Orient, d. d. Ljubljana, Sodna ul. 3, tel. 463.

Balkan, d. d. Ljubljana, Dunajska c.

VELETRGOVINA VINA Restavracija »Zlatorog«, Ljubljana, Gosposka ulica.

FOTOGRAFSKI ATELJE: Kunc Franc, Ljubljana, Wolfova ul. 6. Prvi domači zavod za povečanje slik.

SLAŠČICARNA: Kalaš, Ljubljana, Židovska ul.

Franc Brumat, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

TRGOVINA BOMBAŽA: SUKANCA ITD. Karl Prelog, Ljubljana, Start trg 12.

PARNA PEKARNA: Jakob Kaučič, Ljubljana, Gradišče.

PAPIRNA TRGOVINA: I. Gajšek, Ljubljana, Sv. Petra c.

VLIVANJE VSAKOVRSNIH KOVIN: Pezdinik & Cie. Ljubljana — Zg. Siska.

STAVBNO IN UMETNO TESARSTVO: Jakob Pavlič, Domžale.

KNJIGARNA:

Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.

KAVARNE:

»Central«, Ljubljana, poleg jubilejne mosta, Štefan Mikolič.

JADRAN, Breg, vsak dan koncert.

TRGOVINA Z ZLATNINO IN SREBRNINO:

Ivan Pakiž, Ljubljana, Stari trg 20.

KAMNOLOM IN OPEKARNA: Kleemanns ver. Fabriken, Ober-Türkheim und Faurndau.

Produktivna zadruga pleskarjev sobo- in črkoškarjev reg. z. z. o. z., Ljubljana, Gosposka ul. 4.

SPECIJALNA KROJAČNICA ZA DAME IN GOSPODE: S. Potočnik, Šelenburgova ulica 6/I.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE: J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3.

DOBAVLJALEC KLOBAS: Novak Tavladijac, Ljubljana, Moste 145, najcenejše in najfinejše klobase.

Maraskino Merpurgo.

Časica tega delikatesnega likera je nepopisna užitek!

Priporočamo:

Cognac Dalmatia Medicinal

in druge izbrane likerje, žganja, ekstrakte in sirupe. Prva dalmatinska odlikovana parna destilacija.

V. MORPURGO, SPLIT

Zastopnik: Adolf Rordin, Ljubljana, Brestovnova ulica 9.

Jamski les

kupi

premogokop Ključarovi pri Ormožu.

Razširjajte, Jugoslavijo!

Novijalni in časopisni papir

iz raznih letakov in tiskovin v raznih formatih prodaja večjo množino **Uprava „Jugoslavije“** LJUBLJANA, MARIJIN TRG št. 8. **Cena kg 5.— Din.**

Perje E. Vajda

Izvoz divjačine in perutnine **ČAKOVEC, Medjimurje** (Jugoslavija.) Brzlojavi: Vajda, Čakovec. — Telef. 59.

Naznanilo fuzije.

Podpisana upravna sveta Slovenske eskomptne banke in Trgovske banke d. d. v Ljubljani naznanjata, da sta se združila oba zavoda vsled soglasnih sklepov izrednega občnega zbora z dne 20. maja 1922 ter bode ta odslej vodila posle pod tvrdko

TRGOVSKA BANKA.

Novi zavod razpolaga z delniško glavnico od **K 60.000.000.—**

in precejšnjimi rezervami ter bode mogel ustreči zahtevam svoje cenj. klijentele najkulantneje.

Prosimo, da ohranite do sedaj naklonjeno zaupanje tudi novemu zavodu in beležimo

Upravni svet
Slovenske eskomptne banke

Upravni svet
Trgovske banke d. d. v Ljubljani.

Izvežbane RUDARJE

učne kopače in pomožne delavce sprejme premogokop Ključarovi pri Ormožu.

Novosti!

za damske plašče
v veliki izbiri.

A. & E. Skaberné, Ljubljana
Mestni trg 10.

Vsakovrsne obleke kemično čisti in barva v vseh nijansah tovarna

J. Reich, Ljubljana.

Sprejemališče:

Šelenburgova ul. št. 4.

Podružnice:

Maribor, Zagreb, Kočevje, Novo mesto.

P. n. gospodinj, šivilje, krojače, čevljarje, in sedlarje opozarjamo, da se dobijo zopet najboljši šivalni stroji

„Gritzner“

v vseh opremah materijal predvojni cene najnižje edino le pri

Josip Petelincu

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Pouk v vezenju brezplačen!

Istotam igle, olje, vse nadomestne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce, sedlarje, toaletno modno blago, srajce, kravate, ščetke, palice

Ga'anterija, gumbi, na veliko in malo!

Najnižje cene!

Točna postrežba!

Srčna zahvala

hrabri slovenjgraški požarni brambor, vsem nameščencem mojega podjetja, p. t. orožništvu in vsem omin, ki so tako hrabro pomagali pri gašenju požara moje tovarne.

Tovarnar Karl Köllner

Slovenjgradec.

Zahtevajte
„MEDICINAL KONJAK“
z znamko „Alko-modri križec“
in najfinejše krem-likere!
„ALKO“ Ljubljana-Kolizej.